

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา หลังการประเมินภายนอก รอบที่ 2 ของโรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผู้วิจัยขอนำเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา หลังการประเมินภายนอก รอบที่ 2 มีกิจกรรมประกอบด้วย 1) การศึกษาและการเตรียมการ 2) การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) การนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปใช้ 4) การตรวจสอบและทบทวน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตั้งแต่ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกตและการสะท้อนผล มีการศึกษาผลงาน Best Practice โรงเรียนขนาดเล็ก ที่ผ่านการรับรอง จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินผลคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และการดำเนินการพัฒนา ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ผู้ให้ข้อมูล ได้พยายามใช้กิจกรรม เพื่อให้เกิดความสัมพันธในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า

1.1 การศึกษาและการเตรียมการ ครูได้ศึกษาแนวคิด รูปแบบ วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา มีส่วนร่วมในการเตรียมการ เกิดความรู้ความเข้าใจตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ

1.2 การวางแผนงานประกันคุณภาพการศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน โดยมุ่งเน้นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีส่วนร่วมในการจัดทำและพิจารณาและเผยแพร่สร้างความเข้าใจ ความตระหนัก ความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน

1.3 การนำแผนงานประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ โรงเรียนทบทวนสร้างความเข้าใจร่วมกันและพัฒนาบุคลากรก่อนนำไปใช้ และมีกิจกรรม การนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง

1.4 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติ มีการประชุมชี้แจง เก็บข้อมูลในทุกมาตรฐาน

ดังนั้น สภาพการประกันคุณภาพการศึกษาหลังดำเนินงานนั้น อยู่ในระดับดีมาก ในทุกส่วนที่ได้ดำเนินงาน

2. ผลการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก โรงเรียนหนองหัวช้างให้ ได้รับการรับรองมาตรฐานและการประเมินรอบสองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษามีกิจกรรมประกอบด้วย โดยเป็นขั้นตอน PAOR และดำเนินการ AIC ไปในทุกขั้นตอน ได้ผลดังนี้

2.1 การศึกษาและเตรียมการ

มีการแต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เสียสละ ท้วมเท ทั้งร่างกายและแรงใจ และเวลาในการทำงานได้อย่างมีคุณภาพ ผู้ร่วมวิจัยค้นคว้ามีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ของตนเองด้วยความมั่นใจมากขึ้น มีการกำหนด รูปแบบหรือระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดทั้งสร้างสื่อ คู่มือการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.2 การวางแผนงานประกันคุณภาพการศึกษา

มีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานและสารสนเทศทางการศึกษา ครบทุกด้าน และการนำเสนอข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ มีการปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การปรับปรุงแผนปฏิบัติการ ให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา ปรับปรุงมาตรฐาน การปฏิบัติงานรายบุคคล ฝ่าย ตลอดทั้งขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

2.3 การนำแผนงานประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้

มีการทบทวนสร้างความเข้าใจแผนการประกันคุณภาพการศึกษา เน้นย้ำ บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจ ความตระหนัก ความรับผิดชอบ ความผูกพันใน ภารกิจของสถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร ก่อนนำแผน การประกันคุณภาพ การศึกษาที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ และมีการนิเทศ กำกับติดตาม จึงทำให้การดำเนินการเป็นไป ตามแผน โดยไม่หยุดชะงักเมื่อมีปัญหา

2.4 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

มีการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบและประเมินผล มีการกำหนดแนวทางและ แนวปฏิบัติในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ คณะกรรมการสามารถดำเนินการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษาตามกำหนดเวลา สามารถ ดำเนินการเก็บข้อมูล ได้ทุกมาตรฐานและสรุปรายงานผลการตรวจสอบได้ตามกำหนดเวลา

โรงเรียนหนองหัวช้าง ได้ดำเนินการพัฒนาในมาตรฐานที่อยู่ในระดับพอใช้ ผลการดำเนินงาน พบว่า ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ระดับดี มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ระดับดีมาก ด้านครูผู้สอน มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับดีมาก และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เข้าตรวจประเมิน ผลปรากฏว่า ผ่านการรับรองในการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

อภิปรายผล

การดำเนินการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา หลังการประเมินภายนอก รอบที่ 2 ของโรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการประกันคุณภาพการศึกษา

สภาพการประกันคุณภาพการศึกษาหลังดำเนินการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา อยู่ในระดับดีมาก ครูมีแนวคิด รูปแบบ วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา มีส่วน ร่วมในการเตรียมการ เกิดความรู้ความเข้าใจตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ ผู้มีส่วน ได้ ส่วนเสียมมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน โดยมุ่งเน้นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีส่วน ร่วมในการจัดทำและพิจารณาและเผยแพร่สร้างความเข้าใจ ความตระหนัก ความร่วมมือร่วม ใจในการดำเนินงาน โรงเรียนทบทวนสร้างความเข้าใจร่วมกันและพัฒนาบุคลากรก่อน นำไปใช้ และมีกิจกรรม การนิเทศ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติ มีการประชุมชี้แจง เก็บข้อมูลในทุกมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงาน อุตสาหกรรม (2551 : 131) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า สภาพการดำเนินงานตามระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการหรือครูที่รับผิดชอบงานประกัน คุณภาพการศึกษาและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อ การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ

การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยที่สุดไปหามาก 3 อันดับ คือ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษากับการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณาตามสถานภาพพบว่า ทั้งผู้บริหาร และครูผู้สอนหรือครูที่รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพการศึกษา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับไพฑูริ บุญมั่ง (2552 : 187-188) ได้วิจัยเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน โนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552 – 2554 พบว่า สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โนนแดงวิทยาคม ที่ต้องการพัฒนามากที่สุด คือ ปัญหาด้านคุณภาพผู้เรียนที่ต้องการให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกรายวิชาเพิ่มขึ้น ผู้เรียนมีความสามารถในการพูดถ่ายทอดหรือบรรยายเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้อง ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและจับใจความสำคัญจากเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องผู้เรียนมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีความประพฤติเรียบร้อย มีวินัย คุณธรรมจริยธรรมที่ดี ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ เคารพต่อตนเองและผู้อื่น ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและทรัพย์สินของส่วนรวม ปัญหาด้านการเรียนการสอน ที่ต้องการให้ครูมีจำนวนเพียงพอ มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน ครูมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมและทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเพียงพอให้มากยิ่งขึ้นและปัญหาด้านการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องการให้มีการจัดระบบการนิเทศในรูปของคณะกรรมการมีการนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการนำผลการนิเทศมาปรับปรุงงานในครั้งต่อไป จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย มีอาคารสถานที่ให้พอเพียงเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อื่น และจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง มีโครงการสืบสานวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และต้องการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สวยงาม บรรยากาศดี สะอาด ร่มรื่น สร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียนด้วยโครงการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับอำนาจ โคน้ำ (2551 : 125) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนบ้านหนองแวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนบ้านหนองแวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จากการสอบถามผู้บริหาร ครูผู้ปฏิบัติการสอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเรียน การสอน ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาและด้าน คุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับบั๊ก (Bugg, 2000 : 4330-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับรองคุณภาพ และ แผนพัฒนาในสถาบันชั้นสูงของรัฐอินโดนีเซีย ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบของการรับรอง คุณภาพและแผนพัฒนาของสภาการศึกษาในรัฐอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นผลจากการเลือกของสอง สถาบันที่มีเกณฑ์บรรทัดฐานในการรวมการศึกษา ในส่วนที่หนึ่ง ในการร่วมกับผู้วิจัยให้มีความเข้าใจสูงสุดต่อพื้นฐานแต่ละสถาบัน ส่วนที่สอง ผู้วิจัยแยกเอกสารในการร่วมมือของแต่ละสถาบันในขั้นตอนการรับรองคุณภาพ ซึ่งรวมถึงรายงานการทบทวนทั้งภายในและภายนอก ในส่วนที่สาม เป็นการสัมภาษณ์ ผู้บริหารและครู ส่วนประกอบอื่นๆ เกี่ยวกับเอกสารที่ได้รับ เช่น การปรับปรุงสถาบันการประชุมของคณะกรรมการและระเบียบวาระการประชุม เอกสาร ที่ถูกทฤษฎี การได้คุณภาพ ซึ่งมีผลในหลายขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า การแนะนำ นักวิชาการ ในการรับรองสถาบันการศึกษาชั้นสูง เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของสถาบัน สถาบันในเมืองที่ ประสบผลสำเร็จด้านการดำเนินงาน ผลกระทบในการรับรองคุณภาพของกลยุทธ์การสอนที่ หลากหลายของสถาบัน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสม ประกอบด้วย ปัจจัย สำคัญ คือ ผู้บริหาร ครู ชุมชน และแหล่งเงินทุนต่าง ๆ และสอดคล้องกับ คม แคนสุข (2550 : 221) ได้วิจัยเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนาข้าววิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่สรุปได้ว่า ธรรมนูญโรงเรียนและ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ถือว่าเป็นกรอบแนวทางที่สำคัญในการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษา ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะบรรลุผลผู้บริหารต้องกำกับติดตามการปฏิบัติ อย่างจริงจังเป็นระบบ และต่อเนื่อง ควบคู่กับการพัฒนาครูให้เข้าใจระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาและพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเกิดประ โยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

2. ผลการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

2.1 การศึกษาและการเตรียมการ พบว่า ผู้ร่วมวิจัย มีความรู้ความเข้าใจ และ ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น กรรมการที่ได้รับ การแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองด้วยความมั่นใจมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนได้จัด ประชุมระดมสมองศึกษาสภาพการปัจจุบันการดำเนินการและปัญหา ทำให้ทุกคนได้ทราบจุด แข็ง จุดอ่อนร่วมกันและมีการแต่งตั้งกรรมการดำเนินการที่ชัดเจน พร้อมกำหนดหน้าที่ รับผิดชอบ ผู้บริหารส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับแพตริเซีย (Patricia, 2000 : 4314 - A) ได้ศึกษาการประเมินความก้าวหน้า

ไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา และการควบคุมการปฏิบัติงานในองค์กรประเทศสวีเดน ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนในระบบประกันคุณภาพการศึกษานั้น กลไกทางสังคมช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากประเทศพัฒนาแล้วไปยังประเทศอื่น ๆ การประกันคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมต้องมีการควบคุมและประเมินผล ที่สำคัญครูต้องรับผิดชอบต่ออาชีพของตน ดำเนินการอย่างมีเหตุผล และมีกระบวนการที่ชัดเจน สอดคล้องกับเชียฮาน (Sheahan, 2001 : 5819 - A) ได้ศึกษาเรื่อง กระบวนการเพิ่มความเชื่อถือและคำจำกัดความคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของสาธารณชนและหน่วยงานภาครัฐมีผลต่อความต้องการในการสร้างเอกภาพ และมาตรฐานการวัดคุณภาพการศึกษาในระดับสูง

2.2 การวางแผนงานประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า มีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานและสารสนเทศทางการศึกษารอบทุกด้าน และการนำเสนอข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ มีการปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา ปรับปรุงมาตรฐาน การปฏิบัติงานรายบุคคลทั้งนี้ โรงเรียนได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้บุคลากรภายในโรงเรียนได้มีโอกาสร่วม วางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ และกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้และให้ความเห็นชอบ ทำให้ทุกคนเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในการร่วมรับผิดชอบและพัฒนาการศึกษาาร่วมกัน สอดคล้องกับเก็จกนิก เอื้อวงศ์ (2547 : 117 - 121) ได้วิจัยเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริม และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร และหัวหน้าระดับชั้น รวม 1,098 คน ผลการวิจัย พบว่า 1. ด้านการวางแผน สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการดำเนินการวางแผน ได้แก่ เตรียมความพร้อม จัดทำระบบสารสนเทศ การจัดทำมาตรฐาน การจัดทำแผนพัฒนาหรือธรรมนูญโรงเรียน และการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี สอดคล้องกับสเตร็ค (Strac, 2001) ศึกษาการริเริ่มนำการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาใช้ในโรงเรียน Rock Prairie ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษาดั้งใหม่ในเขตพื้นที่การศึกษาโคลเลจ สเตชัน (College Station) รัฐเท็กซัส เพื่อศึกษาผลกระทบของการปฏิบัติงานของโรงเรียนใน 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านผู้ปกครอง และด้านนักเรียน โดยศึกษาการปฏิบัติงานของโรงเรียนเกี่ยวกับ 1) งบประมาณ 2) การคัดเลือกบุคลากร 3) ขวัญและกำลังใจของครู และ 4) การบริหารจัดการโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูและผู้ปกครองมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน โดยเฉพาะในแง่ภารกิจของโรงเรียน 2) ระดับการมี

ส่วนร่วมของครูสูงขึ้นไป ทำให้ครูมีขวัญ กำลังใจสูงขึ้น สเตร็ค (Strac. 2001) ศึกษาการริเริ่มนำ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาใช้ในโรงเรียน Rock Prairie ซึ่งเป็นโรงเรียน ประถมศึกษาตั้งใหม่ ในเขตพื้นที่การศึกษาคอลเลจ สเตชัน (College Station) รัฐเท็กซัส เพื่อศึกษาผลกระทบของการปฏิบัติงานของโรงเรียนใน 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้าน ผู้ปกครอง และด้านนักเรียน โดยศึกษาการปฏิบัติงานของโรงเรียนเกี่ยวกับ 1) งบประมาณ 2) การคัดเลือกบุคลากร 3) ขวัญและกำลังใจของครูและ 4) การบริหารจัดการโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูและผู้ปกครองมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน โดยเฉพาะในแง่ ภารกิจของโรงเรียน 2) ระดับการมีส่วนร่วมของครูสูงขึ้นไป ทำให้ครูมีขวัญ กำลังใจสูงขึ้น

2.3 การนำแผนงานประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ พบว่า มีการทบทวนสร้าง ความเข้าใจร่วมกันและพัฒนาบุคลากร จัดตั้งอำนาจความสะดวก ก่อนนำแผน การประกัน คุณภาพการศึกษาที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ และมีการนิเทศ กำกับติดตาม จึงทำให้การดำเนินการ เป็นไปตามแผนโดยไม่หยุดชะงักเมื่อมีปัญหา ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนได้จัดประชุมชี้แจงการนำ แผนประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ให้กับบุคลากรภายในโรงเรียน กรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองและผู้นำชุมชนได้รับทราบแนวดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มี การศึกษาดูงาน มีการนิเทศกำกับติดตาม โดยผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบแต่ละมาตรฐาน มี การประชุมติดตามงานทุกวันศุกร์ร่วมประชุมกันทุกคนทุกฝ่าย เดือนละ 1 ครั้ง มีการนิเทศตาม ความจำเป็นต้องการของครู สอดคล้องกับสามารถ โสภานเวทย์ (2549 : 143) วิจัยเรื่องการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน มีทัศนะต่อระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของแคมมิสและ เม็กเท็กการ์ท (Kemmis and Mc Taggart) ที่กล่าวว่าเป้าหมายทั่วไปของการวิจัยปฏิบัติการคือ เพื่อแก้ปัญหาและปรับปรุงการปฏิบัติงานแบบมีอาชีพ นอกจากนี้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ยัง เป็นกระบวนการที่นักวิจัยมีโอกาสทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง มีเหตุผลและความรอบคอบใน การปฏิบัติงาน

2.4 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา พบว่า มีการแต่งตั้งกรรมการ ตรวจสอบและประเมินผล ตามมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนและได้จัดประชุมการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพการศึกษา สามารถดำเนินการได้ทุกมาตรฐานและผ่านเกณฑ์ประเมินของ โรงเรียนทุกมาตรฐาน และสรุปรายงานผลการตรวจสอบ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนได้จัดประชุม

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา เพื่อดำเนินการตรวจสอบและประเมินคุณภาพ การศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสรุปรายงานผลการตรวจสอบและ ทบทวนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบรายงานหน่วยงานต้นสังกัด ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมได้รับทราบสอดคล้องกับสอดคล้องกับแก่นก เอื้อวงศ์ (2547 : 117 - 121) ได้วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริม และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร และ หัวหน้าระดับชั้น รวม 1,098 คน ผลการวิจัยพบว่าในด้านการตรวจสอบ ประเมินและปรับปรุง คุณภาพการศึกษา สถานศึกษามีการดำเนินการทุกเรื่อง ได้แก่ การตรวจสอบและประเมิน คุณภาพการศึกษาทั้งโดยสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด นำผลการประเมินมาใช้เพื่อ การปรับปรุงพัฒนา สอดคล้องกับนิวตัน (Newton. 1999 : 215 – 235) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินผลกระทบในการตรวจสอบคุณภาพภายนอกของสถาบันอุดมศึกษาในสหราชอาณาจักร ตั้งแต่ปี 1993 ถึง 1998 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลกระทบจากการใช้ รูปแบบของการตรวจสอบภายนอกการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและ การตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานของสถาบันผลการวิจัยพบว่า การใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) ที่ได้จากการวัดการปฏิบัติหรือการดำเนินงาน โดยองค์กรภายนอก เช่น รายงานการตรวจสอบและการประเมินของ Scottish Higher Education Funding council (SHEFC) และ (Higher Education Quality council (HEQC) การตรวจสอบและประเมินภายใน โดยคณะกรรมการตามการรับรู้และประสบการณ์ทำให้ ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จำเป็นต้องมีการตรวจสอบ และประเมินทั้งโดยภายในและภายนอก การปรับปรุงคุณภาพสำหรับนักศึกษาเป็นเรื่องที่มี ความสำคัญยิ่งกว่าการปรับปรุงและพัฒนาบุคลากร เนื่องจากเป็นผลผลิตของสถาบัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 การดำเนินการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

หลังการประเมินภายนอก รอบที่ 2 ของโรงเรียนหนองหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนทั้งภายในโรงเรียน และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น เพื่อให้การดำเนินการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การดำเนินการพัฒนาทุกขั้นตอน ควรจัดทำเอกสารคู่มือประกอบ
 ดำเนินงานมีการนิเทศให้ความรู้กับคณะทำงาน ประชุม กำกับ ติดตาม และมีการปรับปรุง
 แผนงานให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน โดยไม่ต้องรอให้สิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษา

1.3 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ควรให้
 ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน และการดำเนินการรวมทั้งการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

2.1 ควรวิจัยเชิงคุณภาพการดำเนินการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก
 สถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษาในวงรอบที่ 3

2.2 ควรวิจัยความสัมพันธ์ของการดำเนินการเชิงสร้างสรรค์กับการประกัน
 คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระดับต่าง ๆ

2.3 ควรวิจัยการประกันคุณภาพการศึกษาเชิงสร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY